EXXPOST

Over de realiteit van prostitutie

Voor je ligt een pamflet dat helemaal gewijd is aan prostitutie. Deze editie is uitgebracht door Exxpose, een beweging van jonge mensen die de realiteit van prostitutie aan het licht brengt. In dit pamflet informeren we je over de schadelijke gevolgen van het (ver)kopen van seks.

Prostitutie;
Waar hebben we het over?

Definitie

Van Dale omschrijft prostitutie simpelweg als:

pros·ti·tu·tie (de; v)
1 betaalde seks

Het Nederlands Wetboek van Strafrecht omschrijft het iets specifieker: het kopen en verkopen van seksuele handelingen in ruil voor geld, goederen of een tegenprestatie. Onder seksuele handelingen valt meer dan alleen geslachtsgemeenschap.

Vormen

Er bestaan verschillende vormen van prostitutie. De meeste mensen zijn bekend met het fenomeen raamprostitutie, seksclubs, straatprostitutie op tippelzones en escortservice - maar er wordt bijvoorbeeld op internet ook thuisprostitutie aangeboden.

Namen

Mensen die in de prostitutie zitten worden prostituee, sekswerker of hoer genoemd. Exxpose kiest ervoor om deze woorden zo min mogelijk te gebruiken. Ze kunnen worden geassocieerd met scheldwoorden, of juist bijdragen aan de normalisering van prostitutie en daarmee de negatieve gevolgen van prostitutie ontkennen. 'Vrouwen in de prostitutie' of 'mensen in de prostitutie' kan omfloerst klinken, maar koppelt de persoon los van wat hij of zij doet: het verkopen van seks. Het helpt ons om na te denken over de persoon in plaats van hetgeen hij of zij doet.

Mensen die seks verkopen

Om de gevolgen van een leven in de prostitutie te begrijpen, is het allereerst belangrijk om te weten om wie het gaat. In dit artikel geven we daarom antwoord op de volgende vraag: hoe ziet het leven in de prostitutie er écht uit?

Wie zijn de mensen in de prostitutie?

Over één ding zijn onderzoekers het met elkaar eens: de populatie in de prostitutie verandert snel, en er is dus lastig onderzoek naar te doen. Over het algemeen kun je zeggen dat de meerderheid van deze mensen:

1. vrouw is[1];
2. uit een minderheidsgroep (zoals Roma) komt;
3. en jong is[2];

DE WALLEN IN AMSTERDAM

In Nederland zijn er naar schatting ongeveer 30.000 mensen in de prostitutie[3]. Een van de bekendste plekken waar deze mensen te vinden zijn, is het raamprostitutiegebied in Amsterdam: de Wallen. 95% van de mensen die hier achter de ramen staat is vrouw, 5% is transgender, meer dan de helft is jonger dan 26 jaar en ongeveer de helft komt uit Oost-Europa[4].

Hoe komen mensen in de prostitutie terecht?

Geldnood

Wanneer je aan mensen in de prostitutie vraagt wat de reden is dat ze seks verkopen, noemen ze vaak geldnood[5,]. Dit geldt zowel voor mensen in de escort als in de raamprostitutie. Sommigen hebben zelf financiële problemen, anderen onderhouden hun familie in hun thuisland (bijvoorbeeld in Oost-Europa).

Kwetsbaarheid

Een overgrote meerderheid van de mensen in de prostitutie heeft in hun jeugd te maken gehad met seksueel misbruik, lichamelijke mishandeling en/of verwaarlozing[6]. Ze zijn als minderjarige vaak weggelopen van huis en een periode in hun leven dakloos geweest.

Pooiers

Mensen komen vaak in de prostitutie via een tussenpersoon[7]. Wanneer zo'n tussenpersoon leeft van de inkomsten van iemand in de prostitutie, noemen we hem of haar een pooier. De meerderheid van de mensen uit de prostitutie heeft zo'n pooier.

Wat zijn de gevolgen van prostitutie?

Kenmerkend aan prostitutie is dat degene in de prostitutie in eerste instantie geen seks wil met degene die dit vraagt, maar dat het aanbod van geld deze 'nee' verandert in een 'ja'. Je kunt je wellicht voorstellen dat het dagelijks hebben van seks met meerdere, soms tientallen, verschillende onbekende mannen of vrouwen veel van iemands lichaam vraagt, maar ook mentaal een grote impact heeft. Mensen in de prostitutie hebben daarnaast bovengemiddeld vaak te maken met

geweld door sekskopers en pooiers, waaronder verkrachting en moord[8]. Hieronder vind je een aantal gevolgen van prostitutie voor mensen in de prostitutie.

Trauma

Veel mensen uit de prostitutie voldoen aan de criteria van de Post Traumatische Stress Stoornis[9]. PTSS is een stoornis die ontstaat wanneer je één of meerdere schokkende ervaringen hebt meegemaakt en dit trauma niet hebt kunnen verwerken. Er is dan sprake van verschillende klachten waaronder herbelevingen van het trauma, dissociatie en nachtmerries.

Seksueel overdraagbare ziektes

Vaak is verkrachting door de sekskoper de oorzaak van seksueel overdraagbare ziektes zoals HIV.

Misbruik van verdovende middelen

Misbruik van middelen en prostitutie zijn een vaak voorkomende combinatie. Een verslaving aan drugs of alcohol dwingt sommige mensen de prostitutie in. Er is geen andere manier om de drugs of drank te bekostigen[10]. Soms ook dwingt een pooier iemand tot een verslaving, om iemand afhankelijk en dus meegaand te maken. Vaker nog gebeurt het andersom: de middelen verdoven (gedeeltelijk) de pijn van het trauma en de situatie waarin de persoon die seks verkoopt, zich bevindt[11].

PROSTITUTIE WERELDWIJD

Onderzoeker Melissa Farley onderzocht in 9 landen 854 mensen die in verschillende typen prostitutie (zowel legaal als illegaal) terecht kwamen[12].

Ze concludeerde dat:

63% van de vrouwen in de prostitutie in haar jeugd seksueel misbruik meegemaakt heeft;

75% van de onderzochten op een moment in hun leven dakloos is geweest;

74% van de vrouwen als minderjarige in de prostitutie terecht is gekomen;

70% te maken heeft gehad met lichamelijk geweld tijdens haar tijd in de prostitutie;

60% aangaf te maken te hebben gehad met verkrachting in de prostitutie;

68% van de onderzochte mensen in de prostitutie voldeed aan de symptomen van PTSS. De ernst van de stoornis was vergelijkbaar met die van mensen die meerdere malen verkracht zijn.

Selena verkoopt seks

Selena (26) verkoopt seks. Dat doet ze al sinds ze net volwassen is, dus bijna negen jaar. Daarvoor had ze ook seks met volwassen mannen via chatsites, ongeveer vanaf haar elfde. Geleidelijk aan liet zij steeds meer zien van haar lichaam aan die mannen. Op exxpose.nl/blog lees je het hele interview met Selena en meer verhalen van mensen in de prostitutie.

“Ik slaap meestal met knuffelberen”

“Kijk, ik ben achter de webcam begonnen toen ik nog een kind was. Op internetchatrooms kwam ik mannen tegen. Ze vroegen me of ik naaktfoto’s wilde sturen. Ik vond dat niet zo raar. Het was toch fijn als zij daar blij van werden? Ik vond de aandacht fijn. Later in mijn puberteit maakte ik pornografie voor internet en deed ik seks voor de webcam. Toen ik eenmaal volwassen werd, dacht ik: waarom zou ik er niet gewoon geld voor vragen? Ik denk wel dat mijn jeugd een opstapje heeft gegeven naar de prostitutie.”

“Ik kwam mensen tegen via internet die ik vroeg om dingen voor me te regelen. Dat noem je pooiers. Ik zou hen zelf niet zo noemen. Het zijn jongens die klanten regelen, een werkruimte of vervoer – in ruil voor een deel van mijn inkomsten.”

“Ik heb ook echt positieve ervaringen gekregen in de prostitutie. Het heeft me zelfvertrouwen gegeven. Als kind was ik heel angstig. Als er vroeger een klant bij me was, voelde ik me minder eenzaam. Ik kreeg thuis structureel te weinig aandacht en zorg. Het deed me daarom goed als andere mannen me dat wel gaven. Sowieso houd ik van knuffels. Knuffelberen bedoel ik dan. Ik heb een enorme pandaknuffel. Ik slaap meestal met knuffelberen.”

Dit (stukje uit een) interview is gedateerd van 12 juli 2017. Inmiddels is Selena uitgestapt en volgt ze een opleiding tot dierenverzorgster.

Seks kopen: **wie doet dat?**

Zoals elke andere industrie bestaat de seksindustrie doordat er vraag naar is: er zijn mensen die voor seks willen betalen. Wie zijn deze mensen, wat motiveert hen en wat zijn de gevolgen van het kopen van seks voor hen? Hieronder gaan we op zoek naar het antwoord op de vraag: wat is de realiteit van prostitutie voor de mensen die seks kopen?

OPBRENGST IN NEDERLAND

Voor 2008 is de waarde van de Nederlandse (illegale en legale) prostitutie voor de Nederlandse economie berekend. Dit bedraagt tussen de €400 en €660 miljoen[13].

Wie zijn de mensen die seks kopen?

Demografische eigenschappen
Je hoeft maar een blik te werpen in het straatbeeld van een prostitutie-buurt en je weet dat de meeste mensen die seks kopen, van het mannelijke geslacht zijn. In tegenstelling tot de populatie van mensen die in de prostitutie terecht komen, zijn er voor mensen die seks kopen verder geen demografische kenmerken zoals etniciteit, sociaaleconomische status en relatiestatus die hen verbinden[14].

Waarom kopen mensen seks?

De motieven
Door de sekskoper zelf worden uiteenlopende motieven aangedragen voor het kopen van seks. De redenen voor het kopen van seks veranderen mee met de levensfase van mannen. De meerderheid noemt seksuele nieuwsgierigheid als motivatie om seks te kopen. Daarnaast worden behoefte aan intimiteit genoemd, een gebrek aan een bevredigende seksuele relatie, of een behoefte om nieuwe dingen uit te proberen op seksueel gebied[16]. Sekskopers geven, in vergelijking met mensen die geen seks kopen, vaker aan over seks te hebben geleerd door pornografie[17].

De emotionele betekenis
Onderzoekers onderscheidden aan de hand van diepte-interviews de emotionele betekenis die het kopen van seks heeft. Ze concludeerden dat macht een belangrijke reden is voor het kopen van seks: de machtsverhouding is in betaalde seks vanzelfsprekend anders dan in onbetaalde seks.

De rol van de maatschappij
De seksindustrie zelf probeert mensen ook seks te laten kopen, bijvoorbeeld door te stellen dat dit een manier is om te ontsnappen aan de dagelijkse sleur[18]. Daarnaast functioneert legalisering van het kopen van seks als aanmoediging om seks te kopen[19].

KLANTEN IN AMSTERDAM

In Amsterdam zijn waarschijnlijk 195.000 unieke klanten per jaar. Het totaal aantal keren dat mensen per jaar seks kopen, is 733.285 tot 1.150.115 keer[15].

Wat zijn de gevolgen van het kopen van seks?

Gedrag
Sekskopers geven aan dat - als gevolg van het kopen van seks en het kijken naar pornografie - hun seksuele voorkeuren veranderden. Ze hadden een grotere behoefte aan sadomasochistische en anale seks[20]. In vergelijking met mensen die geen

seks kopen, rapporteren sekskopers hogere kansen om seksueel agressief te zijn[21] en hebben zij meer sekspartners in hun leven[22].

Emoties

Over het algemeen lijken de emoties rond prostitutie na het kopen van seks negatiever te zijn dan voor het kopen van seks[23]. Kopers van seks hebben na de gekochte seks vaak gemengde gevoelens, waaronder schuldgevoelens en negatieve gedachtes. Ze houden dan ook een dubbel gevoel over aan het kopen van seks (zie kader).

EMOTIES

Een onderzoek onder sekskopers in Schotland leidde tot de volgende cijfers[24]:

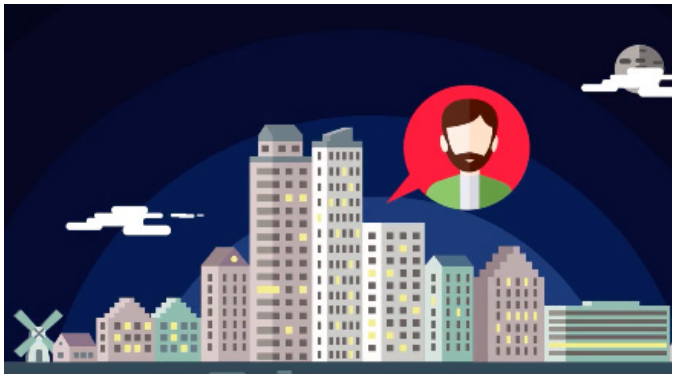
57% van de mannen gaf aan dat ze wegliepen met een positieve emotie zoals: “ik voelde me goed over mezelf”;

41% had een negatieve emotie zoals “ik twijfel, misschien had ik het beter niet kunnen doen”;

en vaak rapporteerde men een mix van deze emoties. **59%** voelde in een bepaalde mate schuld of schaamte: “Ik heb een beetje spijt omdat ik niet weet

Beeldvorming

In een onderzoek in Amsterdam werd mensen die seks kopen, gevraagd of ze ooit seks hebben gehad met iemand die gedwongen in de prostitutie zat. De meesten gaven aan dat ze het idee hadden dat dat nooit was gebeurd en dat ze dat ook niet zouden willen[25]. Bij de term ‘dwang’ dachten ze aan zichtbare blauwe plekken, brandmerken, en vastgebonden zijn aan het bed. In dit onderzoek werd de term ‘uitbuiting’ door veel mensen die seks kopen, gezien als minder ernstig dan dwang. Als het gaat om uitbuiting, wordt de verantwoordelijkheid dan ook veel meer gelegd bij de vrouw in de prostitutie; als het zou gaan om dwang werd de vrouw meer als slachtoffer gezien. Uit een ander onderzoek blijkt dan ook dat sekskopers zich vaak wél bewust zijn van de manier waarop mensen in de prostitutie komen en de psychologische en lichamelijke schade van prostitutie[26]. Een manier waarop sekskopers met deze kennis omgaan, is om de vrouwen in de prostitutie te onderscheiden van andere vrouwen en vrouwen in de prostitutie als minder te zien; mensen met minder rechten[27] of zelfs als gebruiksvoorwerpen. Met het geld kopen ze het recht om de vrouw in prostitutie te controleren en zelfs uit te buiten[28].

Meer weten over de klant?
Bekijk het filmpje op exxpose.nl/goededeal

Een sekskoper aan het woord

Onderstaande quotes komen uit een interview met een man die seks koopt. Zijn naam is bij de redactie bekend.

"Mijn vrouw heeft aangegeven het niet te willen weten, als ik seks heb buiten de deur als de nood te hoog staat. Ze weet niet dat ik naar een prostituee ga. Ik doe het nu twee keer per jaar."

"Ik denk dat het kopen van seks altijd seksuele frustratie is, ik ben er geen voorstander van om dat te voorkomen."

"Voordeel (van seks kopen): ik ben even los gegaan. Het nadeel: ik haal er niets uit, want het is niets. Er is voor mij geen drempel om een vrouw die in de prostitutie werkt, te bezoeken."

"Ik denk dat er veel vrouwen zijn die geen bezwaar hebben om seks te hebben voor geld, die het als werk zien."

"Ik denk niet dat vrouwen die werken in de prostitutie genieten van de seks, maar het is hun werk.
Als alle vrouwen in de prostitutie onder dwang zouden werken, zou ik niet gaan."

"Er is sprake van uitbuiting als het niet vrijwillig is, als er dwang zit om financiële redenen. Vind ik in Nederland minder van toepassing."

"Ik heb er geen idee van hoeveel vrouwen er onder dwang werken. Ik neem aan dat er wel controle is. Ik denk dat het percentage in privéhuizen groter is dan achter het raam."

"Ik ben eens naar een privéhuis gegaan, daar betaalde ik vet veel, maar deze dame leek het niet voor de lol te doen. Ik had het vermoeden dat er sprake was van dwang. Ze gaf aan 24 uur non-stop bereikbaar zijn. Dat was erg. Ze had ook blauwe plekken. Ik heb daar uitvoerig naar gevraagd, maar ze bleef ontkennen dat het van slaan was of van dwang, maar ik weet wel zeker van wel."

"Ik zou het niet erg vinden als mijn vrouw in de prostitutie zou werken. Het is zakelijk, geen probleem. Ik zou er zelf ook wel in willen werken als ik jong was geweest en good looks had gehad. Wel zelfstandig."

"Ik denk dat veel mensen die in de prostitutie werken slachtoffer zijn geweest van seksueel misbruik. Dat mensen onder dwang er in komen, valt persoonlijk denk ik wel mee op de plekken waar ik naar toe ga, omdat er controle is van de politie. Ik denk dat er een groep is die het werk vanuit financieel oogpunt doen."

"Als ze er uit willen stappen, een normaal leven willen hebben, met een normale baan, dan kan dat. Maar het is denk ik toch onmogelijk, omdat ze financieel heel veel gewend zijn."

"Ik vind het niet goed als het kopen van seks strafbaar zou zijn! Omdat ik denk dat er een behoefte bestaat bij de mannen die wel bevredigd moet worden."

Wetgeving: **wat werkt?**

Als het gaat om wetgeving zijn er tenminste twee grote ideeën over prostitutie die in het debat over beleid een prominente rol spelen: De sekswerk-benadering en de seksuele uitbuiting-benadering[29]. In dit artikel gaan we in op twee uitwerkingen van deze ideeën: het Nederlandse en het 'Nordic' prostitutiemodel.

Wat is het idee achter legalisering van prostitutie?

De sekswerkbenadering
De sekswerkbenadering legt de nadruk op de mogelijkheid om een vrije keuze voor prostitutie te maken als beroep.

Het wetsvoorstel
In Nederland is sinds 2000 het bordeelverbod opgeheven. Het idee achter dit beleid was om schadelijke vormen van prostitutie te kunnen bestrijden en vrijwillige prostitutie te normaliseren[30]. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen vrijwillige en gedwongen prostitutie. In het wetsvoorstel staat dan ook:

"Hoe men ook aankijkt tegen het verschijnsel prostitutie, dat het bestaat is een gegeven, ook voor de overheid. Dat vraagt om een realistische benadering zonder moralisme. Ik ben van oordeel dat de overheid het tot haar taak dient te rekenen enerzijds vormen van (exploitatie van) prostitutie die wegens de vrijwillige aard ervan uit maatschappelijk oogpunt aanvaardbaar mogen worden geacht, toe te staan en condities te scheppen voor normalisering van het verschijnsel en anderzijds schadelijke vormen van (exploitatie van) van prostitutie krachtig te bestrijden. Zulks noopt tot wetgeving."

Hoe is dit idee uitgewerkt in Nederland?

Legale prostitutie
Sinds het opheffen van het bordeelverbod in 2000, is in Nederland het runnen van een bordeel legaal[31]. Het verhuren van ramen, maar ook het verkopen van seks worden voor de wet gezien als werk, zolang het maar plaats vindt in locaties met een vergunning, waar prostitutie gereguleerd wordt.

Illegale prostitutie
Tegelijkertijd zijn de regels rondom de 'uitwassen' van prostitutie aangescherpt. Als we het in Nederland over illegale prostitutie hebben, hebben we het dan ook over prostitutie waarbij sprake is van mensenhandel (zie kader), de persoon in de prostitutie minderjarig is, of prostitutie plaatsvindt op plekken zonder vergunning.

Pooiers
Het verdienen aan prostitutie is niet illegaal. Ook pooierschap is in Nederland (nog) niet verboden. Alleen als een pooier zich schuldig maakt aan mensenhandel en uitbuiting is diegene strafbaar. Er is in Nederland pas sprake van mensenhandel wanneer het doel van de tussenpersoon is om mensen uit te buiten[32]. Het in de prostitutie brengen van een minderjarige is altijd verboden, hierbij hoeft geen sprake te zijn van dwang.

Wat zijn de gevolgen van dit beleid?

Schadelijke prostitutie bestrijden
In 2007 is in opdracht van de overheid een evaluatierapport gepresenteerd over de opheffing van het bordeelverbod[36]. Een van de conclusies was dat het lastig is om gedwongen prostitutie van vrijwillige prostitutie te onderscheiden. De zaak rondom de groep Dürdan bevestigde dit nog eens[37]. Dit criminele netwerk buitte zo'n 120 vrouwen uit, en kon jarenlang zijn gang gaan binnen de vergunde sector. Ondanks de strengere wet en regelgeving blijft mensenhandel moeilijk vast te stellen. Legalisering in de prostitutie heeft georganiseerde misdaad niet verdreven[38]. In tegenstelling, het zou zelfs lastiger zijn geworden om mensenhandel te bestrijden. Landen die prostitutie legaal hebben gemaakt, zouden dan ook meer meldingen hebben van instroom mensenhandel[39]. Een rapport van Europol omschrijft Nederland als een 'belangrijke markt voor mensenhandelaren', omdat 'de vraag naar goedkope seksuele diensten en arbeid er hoog is'[40].

DEFINITIES

Mensenhandel
In Nederland verstaan we onder mensenhandel het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten[33]. De (beoogde) uitbuiting is de kern van mensenhandel. Dit kan plaatsvinden in de seksindustrie, maar ook in andere economische sectoren. Mensenhandel is strafbaar gesteld in artikel 273f[34].

Uitbuiting
Uitbuiting betekent mensenmensen onder mensonterende omstandigheden te laten werken, vrijwillig of onvrijwillig, en daarvan zelf te profiteren door hen de inkomsten af te nemen. Dit kan gepaard gaan met dwang, geweld, chantage en misleiding[35].

MENSENHANDEL IN NEDERLAND: COMENSHA

CoMensha registreert de aanmeldingen van (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel[41]. Elk jaar publiceren de stichting een jaaroverzicht van deze cijfers.

Er zijn meerdere uitbuitingsvormen: seksuele dienstverlening, 'gereguleerde' arbeid of dienstverlening, bedelarij, criminaliteit en het afstaan van organen.

Eén van de jarenlange trends is dat de meeste vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel worden aangetroffen in de categorie 'seksuele dienstverlening'. In 2017 zijn er 1.076 slachtoffers van mensenhandel aangemeld, waarvan 62% van de meldingen uit de seksuele dienstverlening komen en 75% van de slachtoffers vrouw zijn.

MENSENHANDEL IN NEDERLAND: NATIONAAL RAPPORTEUR

Mensenhandel en Seksueel Geweld Tegen Kinderen publiceerde in 2017 de Slachtoffermonitor mensenhandel 2012-2016[42]. Hierin deed ze voor het eerst een uitspraak over het geschatte aantal slachtoffers van mensenhandel in Nederland. Zij heeft berekend dat dit getal waarschijnlijk vijf keer zo groot is als het aantal geregistreerde slachtoffers. Dat komt voor de periode 2012-2017 neer op ongeveer 6.250 slachtoffers per jaar.

Prostitutie is niet genormaliseerd

Het normaliseren van prostitutie was vooral bedoeld om de positie van de mensen in de prostitutie te verbeteren. Toen dit beleid van de overheid in 2006 werd geëvalueerd, werden er echter geen verbeteringen gevonden in de positie van mensen in de prostitutie[43]. Er werd onder andere gekeken naar de arbeidsverhoudingen, het emotioneel welbevinden en tevredenheid met het inkomen van mensen in de legale sector. In 2014 werd er opnieuw naar de positie van de mensen in de prostitutie gekeken[44].

Als opvallend verschil tussen beide evaluaties wordt in het tweede rapport genoemd dat er ten opzichte van 2006 een verbetering lijkt te zijn op het gebied van roken, alcoholgebruik en sporten. Desalniettemin was zowel in 2006 als in 2014 de gezondheid en het welbevinden van mensen in de legale prostitutie slechter dan dat van de gemiddelde Nederlandse burger. Bovendien werd uit beide evaluaties duidelijk dat een meerderheid van de ondervraagden over 5 jaar niet meer in de prostitutie wilde werken.

Wat is het idee achter het 'Nordic model'?

De seksuele exploitatie-benadering
De seksuele exploitatie-benadering die de nadruk legt op de afwezigheid van een keuze voor mensen in de prostitutie.

Het wetsvoorstel
In Zweden is sinds 1999 het kopen van seks verboden[45]. Deze wet kwam tot stand na onderzoek naar mensen in de prostitutie en mensen die seks kopen. Hieruit bleek dat de mensen (veelal vrouwen) in prostitutie daar terecht komen door hun sociale en economische omstandigheden. Prostitutie wordt daarom gezien als ongelijkwaardig en onlosmakelijk verbonden met mensenhandel. De taak van de overheid is om hen te beschermen voor mensen die misbruik willen maken van hun situatie. Dit doet de overheid door het probleem aan te pakken vanuit de vraag, de sekskoper.

Hoe is dit idee uitgewerkt in Zweden?

Naast het criminaliseren van het kopen van seks, is een belangrijk onderdeel van de wet het decriminaliseren van mensen in de prostitutie[46]. Mensen in de prostitutie worden niet vervolgd, maar hen wordt hulp geboden[47]. Hulpverlening, voor zowel mensen in de prostitutie als sekskopers, is dan ook een belangrijk onderdeel van deze benadering. Ook bewustwordingscampagnes over prostitutie zijn deel van de uitvoering van de wet. Tot slot worden derden die verdienen aan prostitutie ook gecriminaliseerd. Zowel het adverteren voor prostitutie als het verdienen aan het prostitueren van anderen is verboden.

Wat zijn de gevolgen van dit beleid?

Uit evaluaties in zowel Zweden als Noorwegen blijkt dat na de invoering van dit model het aantal sekskopers is gedaald, er minder prostitutie is en minder mensen in de prostitutie terechtkomen. Er zijn aanwijzingen dat het voor mensenhandelaren minder aantrekkelijk is om slachtoffers naar deze landen te exporteren[48]. Daarnaast is straatprostitutie verminderd en zijn er geen aanwijzingen dat de prostitutie ondergronds is gegaan. Ook is er geen bewijs gevonden dat er meer geweld is tegen vrouwen in de prostitutie dan vóór de ingang van de wet. Een bijzonder gevolg in Noorwegen is dat jonge mensen na invoering van de wet negatiever tegenover het kopen van seks staan[49]. De wet lijkt dan ook ook een normatieve werking te hebben.

SEKSUELE EXPLOITATIE VERSUS SEKSWERKBENADERING

De sekswerkbenadering ziet prostitutie als het oudste beroep. De seksuele exploitatie-benadering ziet prostitutie als oudste vorm van onderdrukking.

Dit pamflet is ontwikkeld door Exxpose, een beweging van jonge mensen die de realiteit van prostitutie aan het licht brengt. Jij kunt deel worden van deze beweging.

Wat we doen

Exxpose werkt aan een samenleving zonder vraag naar prostitutie en mensenhandel. Dit doen we door de volgende doelen na te streven:

1. We pleiten voor het strafbaar stellen van het kopen van seks;

2. We delen kennis over de realiteit van prostitutie en mensenhandel;

3. We geven jonge mensen de mogelijkheid om actie te ondernemen.

Hoe jij mee kunt doen

Misschien denk je na het lezen van al deze informatie: 'Wat kan ik hiermee?' Ga naar onze campagnewebsite ikbenonbetaalbaar.nl en laat je horen of ga naar exxpose.nl/doe-mee.

Doneer

Je kunt ook bijdragen aan de beweging door geld te geven.

Stichting Exxpose
NL21 TRIO 039 111 89 86

Heb je vragen of opmerkingen? Laat het ons weten. Mail naar info@exxpose.nl. We horen graag van je!

Copyright Exxpose

Bronnen

Wil je meer lezen over dit onderwerp? Wij baseren ons op de volgende bronnen.

1. European Parliament. (2014). Sexual exploitation and prostitution and its impact on gender equality. Geraadpleegd van http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/493040/IPOL-FEMM_ET(2014)493040_EN.pdf
2. Farley, M. Cotton, A., & Lynne, J. et al., (2003). Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Post traumatic Stress Disorder. Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdf/Prostitutionin9Countries.pdf
3. Lehti, M. (2003). Trafficking in women and children in Europe. Geraadpleegd van http://www.heuni.fi/material/attachments/heuni/papers/6KsX2Mctz/heuni18painosta.pdf
4. Van Wijk, A., Nieuwenhuis, A., Van Tuyn, D., Van Ham, T., Kuppens, J., & Ferwerda, H. (2010). Kwetsbaar beroep. Een onder zoek naar de prostitutiebranche in Amsterdam.. Geraadpleegd van https://www.beke.nl/doc/2010/Kwetsbaar_beroep_download.pdf
5. MacKinnon, C. A. (2011). Trafficking, Prostitution, and Inequality. Geraadpleegd van http://harvardcrcl.org/wp-content/uploads/2011/08/MacKinnon.pdf
6. Waltman, M. (2011). Prohibiting Sex Purchasing and Ending Trafficking: The Swedish Prostitution Law. Geraadpleegd van https://repository.law.umich.edu/mjil/vol33/iss1/507
7. Huisman, W., & Kleemans, E. R. (2014). The Challenges of fighting sex trafficking in the legalized prostitution market of the Netherlands. Geraadpleegd van https://link.springer.com/article/10.1007/s10611-013-9512-4
8. Farley, M. (2004). "Bad for the Body, Bad for the Heart": Prostitution Harms Women Even if Legalized or Decriminalized. Geraadpleegd van http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1077801204268607
9. Farley, M. Cotton, A., & Lynne, J. et al., (2003). Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Post traumatic Stress Disorder. Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdf/Prostitutionin9Countries.pdf
10. Farley, M. Cotton, A., & Lynne, J. et al., (2003). Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Posttraumatic Stress Disorder. Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdf/Prostitutionin9Countries.pdf.
11. MacKinnon, C. A. (2011). Trafficking, Prostitution, and Inequality. Geraadpleegd van http://harvardcrcl.org/wp-content/uploads/2011/08/MacKinnon.pdf
12. Farley, M. Cotton, A., & Lynne, J. et al., (2003). Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Posttraumatic Stress Disorder. Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdf/Prostitutionin9Countries.pdf
13. CBS. (2012). The contribution of illegal activities to national income in the Netherlands. Geraadpleegd van https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2012/17/the-contribution-of-illegal-activities-to-national-income-in-the-netherlands
14. Van Husen, G., & Van Dijk, T. (2014). In gesprek met de klant: Een onderzoek naar klanten van prostituees en hun rol bij de aanpak van misstanden.. Geraadpleegd van http://www.ggd.amsterdam.nl/publish/pages/473214/in_gesprek_met_de_klant.pdf
15. Van Husen, G., & Van Dijk, T. (2014). In gesprek met de klant: Een onderzoek naar klanten van prostituees en hun rol bij de aanpak van misstanden.. Geraadpleegd van http://www.ggd.amsterdam.nl/publish/pages/473214/in_gesprek_met_de_klant.pdf
16. Van Husen, G., & Van Dijk, T. (2014). In gesprek met de klant: Een onderzoek naar klanten van prostituees en hun rol bij de aanpak van misstanden.. Geraadpleegd van http://www.ggd.amsterdam.nl/publish/pages/473214/in_gesprek_met_de_klant.pdf
17. Farley, M., Schuckman, E., Golding, J. M., Houser, K., Jarrett, L., Qualliotine, P., & Decker, M. (2011). Comparing Sex Buyers with Men Who Don't Buy Sex: "You can have a good time with the servitude" vs. "You're supporting a system of degradation". Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdfs/Farleyetal2011ComparingSexBuyers.pdf
18. Van Husen, G., & Van Dijk, T. (2014). In gesprek met de klant: Een onderzoek naar klanten van prostituees en hun rol bij de aanpak van misstanden. Geraadpleegd van http://www.ggd.amsterdam.nl/publish/pages/473214/in_gesprek_met_de_klant.pdf
19. Farley, M., Bindel, J., & Golding, J. M. (2009). Men who buy sex: Who they buy and what they know. Geraadpleegd van https://i1.cmsfiles.com/eaves/2012/04/MenWhoBuySex-89396b.pdf
20. Farley, M., Schuckman, E., Golding, J. M., Houser, K., Jarrett, L., Qualliotine, P., & Decker, M. (2011). Comparing Sex Buyers with Men Who Don't Buy Sex: "You can have a good time with the servitude" vs. "You're supporting a system of degradation". Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdfs/Farleyetal2011ComparingSexBuyers.pdf
21. Heilman, B., Hebert, L., & Paul-Gera, N. (2014). The Making of Sexual Violence: How Does a Boy Grow Up to Commit Rape? Geraadpleegd van https://promundoglobal.org/resources/the-making-of-sexual-violence-how-does-a-boy-grow-up-to-commit-rape/
22. Farley, M., Schuckman, E., Golding, J. M., Houser, K., Jarrett, L., Qualliotine, P., & Decker, M. (2011). Comparing Sex Buyers with Men Who Don't Buy Sex: "You can have a good time with the servitude" vs. "You're supporting a system of degradation". Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdfs/Farleyetal2011ComparingSexBuyers.pdf

23. Farley, M., Schuckman, E., Golding, J. M., Houser, K., Jarrett, L., Qualliotine, P., & Decker, M. (2011). Comparing Sex Buyers with Men Who Don't Buy Sex: "You can have a good time with the servitude" vs. "You're supporting a system of degradati on". Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdfs/Farleyetal2011ComparingSexBuyers.pdf
24. Farley, M., Macleod, J., Anderson, L., & Golding, J. M. (2011). Attitudes and Social Characteristics of Men Who Buy Sex in Scotland. Geraadpleegd van http://prostitutionresearch.com/2011/03/28/attitu des-and-social-characteristics-of-men-who-buy-sex-in-scotland/
25. Van Husen, G., & Van Dijk, T. (2014). In gesprek met de klant: Een onderzoek naar klanten van prostituees en hun rol bij de aanpak van misstanden.. Geraadpleegd van http://www.ggd.amsterdam.nl/publish/pages/473214/in_gesprek_met_de_ klant.pdf
26. Farley, M., Schuckman, E., Golding, J. M., Houser, K., Jarrett, L., Qualliotine, P., & Decker, M. (2011). Comparing Sex Buyers with Men Who Don't Buy Sex: "You can have a good time with the servitude" vs. "You're supporting a system of degradati on". Geraadpleegd van http://www.prostitutionresearch.com/pdfs/Farleyetal2011ComparingSexBuyers.pdf
27. Farley, M., Bindel, J., & Golding, J. M. (2009). Men who buy sex: Who they buy and what they know. Geraadpleegd van https:// i1.cmsfiles.com/eaves/2012/04/MenWhoBuySex-89396b.pdf
28. Jabbour, G., (2014). Exploring the demand for prostitution: What Male Buyers Say About Their Motives, Practices, and Percep tions. Geraadpleegd van http://www.kafa.org.lb/StudiesPublicationPDF/PRpdf-69-635469857409407867.pdf
29. MacKinnon, C. A. (2011). Trafficking, Prostitution, and Inequality. Geraadpleegd van http://harvardcrcl.org/wp-content/u ploads/2011/08/MacKinnon.pdf
30. Ministerie van Justitie. (1997). Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, enige andere wetboeken en enige wetten (opheffing algemeen bordeelverbod). Geraadpleegd van https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-1999-464.html
31. Daalder, A.L. (2007). Prostitution in the Netherlands since the lifting of the brothel ban. Geraadpleegd van https://repository. tudelft.nl/assets/uuid:a0ca309e-9739-49a9-a803-9820a8de0fa5/ob249a-fulltext_tcm44-83466.pdf
32. Comensha. (z.j.). Wat is mensenhandel? Geraadpleegd van www.mensenhandel.http://mensenhandel.nl/pagina/mensenhan del "Nederland verstaat onder mensenhandel het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een per soon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten."
33. Comensha. (z.j.). Wat is mensenhandel? Geraadpleegd van www.mensenhandel.http://mensenhandel.nl/pagina/mensenhandel
34. CKM. (z.j.) Mensenhandel. Geraadpleegd van http://www.ckm-fier.nl/Feiten-en-cijfers.ashx
35. Comensha. (z.j.). Wat is uitbuiting? Geraadpleegd van http://mensenhandel.nl/pagina/wat-is-uitbuiting
36. Daalder, A.L. (2007). Prostitution in the Netherlands since the lifting of the brothel ban. Geraadpleegd van https://repository. tudelft.nl/assets/uuid:a0ca309e-9739-49a9-a803-9820a8de0fa5/ob249a-fulltext_tcm44-83466.pdf
37. KLPD. (2008). Schone Schijn: De signalering van mensenhandel in de vergunde prostitutiesector. Geraadpleegd van https:// www.om.nl/publish/pages/17709/klpd_sneep_low_res_tcm5-968601.pdf
38. Huisman, W., & Kleemans, E. R. (2014). The Challenges of fighting sex trafficking in the legalized prostitution market of the Netherlands. Geraadpleegd van https://link.springer.com/article/10.1007/s10611-013-9512-4
39. Cho, S.-Y., Dreher, A., Neumayer, E. (2013). Does Legalized Prostitution Increase Human Trafficking? Geraadpleegd van htt ps://doi.org/10.1016/j.worlddev.2012.05.023
40. Europol (2016). Situation Report Trafficking in human beings in the EU. Geraadpleegd van https://www.europol.europa.eu/ publications-documents/trafficking-in-human-beings-in-eu
41. Comensha. (2017). Mensenhandel in Nederland: Het beeld van 2016. Geraadpleegd van http://issuu.com/campaignsenresults/ docs/comensha-jaaroverzicht2016_web?e=19600738/51346922
42. Dettmeijer-Vermeulen, C.E., Hageman, S.E., & Kragten-Heerdink, S.L.J. (2017). Slachtoffermonitor mensenhandel 2012-2016. Geraadpleegd van https://www.nationaalrapporteur.nl/binaries/Slachtoffermonitor%20mensenhandel%202012-2016_Na tionaal%20Rapporteur%20(i)_tcm23-285357.pdf
43. Daalder, A.L. (2007). Prostitution in the Netherlands since the lifting of the brothel ban. Geraadpleegd van https://repository. tudelft.nl/assets/uuid:a0ca309e-9739-49a9-a803-9820a8de0fa5/ob249a-fulltext_tcm44-83466.pdf
44. Daalder, A.L. (2015). Prostitutie in Nederland anno 2014. Geraagdpleegd van https://www.wodc.nl/binaries/cahier-2015-1-vol- ledige-tekst_tcm28-73288.pdf
45. Waltman, M. (2011). Prohibiting Sex Purchasing and Ending Trafficking: The Swedish Prostitution Law. Geraadpleegd van https://repository.law.umich.edu/mjil/vol33/iss1/507
46. MacKinnon, C. A. (2011). Trafficking, Prostitution, and Inequality. Geraadpleegd van http://harvardcrcl.org/wp-content/up loads/2011/08/MacKinnon.pdf
47. Ekberg, G. (2014). The Swedish Law That Prohibits the Purchase of A Sexual Service: Best Practices for Prevention of Prostitution and Trafficking in Human Beings. Geraadpleegd van http://journals.sagepub.com/doi/ abs/10.1177/1077801204268647?journalCode=vawa
48. Evaluation of Norwegian Legislation Criminalizing the buying of sexual services (summary) (Noorwegen) & Waltman, M. (2011). Prohibiting Sex Purchasing and Ending Trafficking: The Swedish Prostitution Law. Geraadpleegd van https://repo sitory.law.umich.edu/mjil/vol33/iss1/507 (Zweden)
49. Kotsadam, A., & Jakobsson, N. (2010). Do laws affect attitudes? An assessment of the Norwegian prostitution law using longitu dinal data. Geraadpleegd van https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/22823

IK
BEN
ONBETAALBAAR